

1. Inleiding

- 1.1. Receptie: vernieuwende buitenstaander ~ snel geaccepteerd & gecanoniseerd
- 1.2. “Alles van waarde is weerloos” (weerloos = zich niet kunnen verdedigen)

2. Keizer

- 2.1. Lucebert: “Keizer der Vijftigers”
- 2.2. 1954: poëzieprijs van de stad Amsterdam, Lucebert verkleed als keizer,

3. Vijftigers

3.1. De bekendste Vijftigers:

- 3.1.1. Remco Campert
- 3.1.2. Gerrit Kouwenaar
- 3.1.3. Lucebert
- 3.1.4. Bert Schierbeek
- 3.1.5. Simon Vinkenoog
- 3.1.6. Hugo Claus

3.2. Het tijdschrift van de Vijftigers: *Braak*

3.3. Context

- 3.3.1. Naoorlogs klimaat
- 3.3.2. Invloed andere media zoals muziek (jazz), film, de beeldende kunst (Cobra!)
- 3.3.3. Invloed buitenlandse auteurs; Parijs
- 3.3.4. Maatschappijkritiek – bijv. “minnebrief aan onze gemartelde bruid indonesia” en “twee handjes” van Lucebert

3.4. *Atonaal* (1951) (bloemlezing samengesteld en ingeleid door Simon Vinkenoog)

- 3.4.1. Vinkenoog contextualiseert de experimentelen (na WOII)
- 3.4.2. Vinkenoog noemt ook een aantal kenmerken op van de “nieuwe” poëzie:
 - 3.4.2.1. Radicale breuk
 - 3.4.2.2. “Deze nieuwe poëzie is waarschijnlijk niet voor uitleg vatbaar”

3.5. Atonale poëzie – experimentele poëzie – poëzie van de Vijftigers

3.6. Kenmerken

- 3.6.1. tegen de traditie
 - 3.6.1.1. “er is een lyriek die wij afschaffen”
 - 3.6.1.2. ~ avant-garde

3.6.2. vormexperimenten

- 3.6.2.1. vrije vers
- 3.6.2.2. weglaten van interpunctie
- 3.6.2.3. fonetische spelling
- 3.6.2.4. neologismen
- 3.6.2.5. frequente homoniemen
- 3.6.2.6. alliteratie
- 3.6.2.7. assonantie
- 3.6.2.8. metafoor (polyseem!)

3.6.3. inhoudelijke experimenten

3.6.3.1. vereniging van (schijnbaar) onverenigbare elementen

3.6.3.2. polysemie

4. Cobra

4.1. Copenhagen – Brussel – Amsterdam

4.2. Karel Appel, Corneille, Lucebert,...

5. Poëtica

5.1. Impliciete poëtica

5.1.1. Bespreking "Sonnet"

5.2. Expliciete poëtica (poëtische gedichten)

5.2.1. Bespreking "[ik tracht op poëtische wijze]"

5.2.2. Bespreking "school der poëzie"

6. Gedichten

6.1. "[ik draai een kleine revolutie af]"

6.2. "herfst"

6.3. "ossip zadkine" (referaat Dagmara)

6.4. (referaat Petr)

7. Werken, o.a.:

7.1. *apocrief / de analphabetische naam* (1952)

7.2. *de amsterdamse school* (1952)

Vraagjes bij de vpro-video:

- Een aantal van de experimentelen (de zogeheten Vijftigers) woonden in de jaren veertig - vijftig in Parijs. Simon Vinkenoog zegt in het interview dat het klimaat in Parijs helemaal anders was dan in Nederland. Hoezo?
- In Nederland werden vooroorlogse experimentele schrijvers uit het buitenland pas na de oorlog bekend. Welke namen noemt Vinkenoog? (geef een drietal voorbeelden)
- Waarom werden avant-gardistische ideeën in de literatuur in Nederland volgens Vinkenoog pas later opgepikt in vergelijking met andere landen? (in vele landen had je al een 'avant-garde' in het interbellum, in Nederland komt die er pas met de Vijftigers)
- Waarom noemt Vinkenoog "**minnebrief aan onze gemartelde bruid indonesia**" een gedicht dat nog steeds actueel is? ("minnebrief" is een archaisch woord en betekent "liefdesbrief"; "martelen" betekent "folteren", iemand pijn doen om bijv. iets te weten te komen)
- Het gedicht "**minnebrief aan onze gemartelde bruid indonesia**" zou je net als "**twee handjes**", dat in het eerste deel van de video wordt voorgelezen, kunnen beschouwen als maatschappijkritische gedichten. Waarom?

Vraagjes bij enkele poëtische gedichten:

- Het gedicht "**sonnet**" van Lucebert is een perfect sonnet. Waarom kan het tegelijk ook gezien worden als een experimenteel gedicht?
- In welk opzicht verwoorden de gedichten "**[ik tracht op poëtische wijze]**" en "**school der poëzie**" de opvattingen van de experimentelen?